

"GELECEĞİN GATES'LERİ ZUCKERBERG'LERİ ARAMIZDAN ÇIKMALI"

— Haberin Devamı 4'te

BÜYÜK USTA AYTMATOV İLE "KESİŞEN HAYATLAR"

— Haberin Devamı 3'te

GAZETE Manas

KTMÜ Öğrenci Uygulama Gazetesi

Ocak 2017 / Sayı: 55

www.manas.edu.kg

Geçmişten Günümüze Keçenin Yolcuğu

Geçmişte gündelik hayatın vazgeçilmezlerinden biri olan keçe, günümüzde eskisi kadar ilgi görmüyor. Bu nedenle çoğu zaman unutulmaya yüz tutmuş el sanatlarımızdan biri olarak hatırlanıyor. Ancak bu kültürel mirasın yok olmaması için, keçenin gönüllüleri geçmişin izlerini günümüzün modern yorumuyla birleştirerek ona hayat vermeye devam ediyor.

— Haberin Devamı 6'da

MÜTEVELLİ HEYETİ MANAS'TA

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin (KTMÜ) yeni atanan mütevelli heyeti başkanı ve üyeleri ilk toplantılarını gerçekleştirmek üzere 18 Aralık 2016'da Kırgızistan'a geldi.

Mütevelli Heyeti Başkanı ve Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı Doç. Dr. Yusuf Tekin ile üyeler Yükseköğretim Yürütme Kurulu Üyesi Prof. Dr. Mehmet Şişman ve Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanı Adnan Ertürk'ü, havaalanında KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı ve Rektör Vekili Prof. Dr. Asilbek Kulmırzayev karşıladı.

Kırgız Cumhuriyeti Eğitim ve Bilim Bakanı ve KTMÜ Mütevelli Heyet Üyesi Gulmira Kudayberdiyeva'nın da katılımıyla üniversitede 19 Aralık'ta yeni dönemin ilk toplantısı gerçekleştirildi. Toplantıda Prof. Dr. Sebahattin Balcı ve Prof. Dr. Asilbek Kulmırzayev tarafından üniversitedeki gelişmeler ve 5 yıllık stratejik plan hakkında heyete bilgi verildi. Toplantının ardından Türkiye'den gelen heyet, Türkiye Cumhuriyeti Bışkek Büyükelçisi Metin Kılıç'ı ziyaret etti.

— Haberin Devamı 2'de

KTMÜ'nün Kırgızistan "Tarih ve Kültür" Yılındaki Faaliyetleri Tanıtıldı

— Haberin Devamı 5'te

"Ürkün Kızıl Katliam" Romanı Türkçe'ye Çevrildi

— Haberin Devamı 7'de

MÜTEVELLİ HEYETİ MANAS'TA

Ömer Küfrevi

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin (KTMÜ) yeni atanan mütevelli heyeti başkanı ve üyeleri ilk toplantılarını gerçekleştirmek üzere 18 Aralık 2016'da Kırgızistan'a geldi.

Mütevelli Heyeti Başkanı ve Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı Doç. Dr. Yusuf Tekin ile üyeler Yükseköğretim Yürütme Kurulu Üyesi Prof. Dr. Mehmet Şişman ve Türkiye Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanı Adnan Ertürk'ü, havaalanında KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı ve Rektör Vekili Prof. Dr. Asilbek Kulmırzayev karşıladı.

Kırgız Cumhuriyeti Eğitim ve Bilim Bakanı ve KTMÜ Mütevelli Heyet Üyesi Gulmira Kudayberdiyeva'nın da katılımıyla üniversitede 19 Aralık'ta yeni dönemin ilk toplantısı gerçekleştirildi. Toplantıda Prof. Dr. Sebahattin Balcı ve Prof. Dr. Asilbek Kulmırzayev tarafından üniversitedeki gelişmeler ve 5 yıllık stratejik plan hakkında heyete bilgi verildi. Toplantının ardından Türkiye'den gelen heyet, Türkiye Cumhuriyeti Bışkek Büyükelçisi Metin Kılıç'ı ziyaret etti.

Aynı gün İlahiyat Fakültesi tarafından düzenlenen Mevlana'yı Anma Programı ile Birleşik Akademik Kurul Toplantısı'na da katılan mütevelli heyeti başkanı ve üyeleri, burada KTMÜ öğretim elemanlarına yönelik konuşma yaptı.

Yeni Dünyanın İki Gücü

Mütevelli Heyeti Başkanı Doç. Dr. Yusuf Tekin program kapsamında yaptığı konuşmada, mütevelli heyeti başkanı olarak KTMÜ'de bulunmaktan duyduğu mutluluğu dile getirdi. Doç. Dr. Yusuf Tekin, KTMÜ'nün iki ülke için önemine işaret ederek, "Manas Üniversitesi, yeni dünyanın iki büyük gücü olacak olan iki ülke arasındaki altın köprüdür. Üniversitemizi bu misyonla donatan iki ülkenin siyasi liderleri Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a ve Kırgız

Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Almazbek Atambayev'e teşekkür ediyorum. İki ülke arasında var olan birlik, beraberlik ve kardeşlik duyguları Manas Üniversitesi'ni hem bulunduğu bölgede hem de dünyada saygın bir üniversite haline getirdi. Bu dostluğun gelecek kuşaklara aktarılmasını üstümüze vazife edinmek durumundayız." dedi.

Mütevelli Heyeti Üyesi Prof. Dr. Mehmet Şişman da konuşmasında Manas Üniversitesi'nin geleceğe sağlam adımlarla ilerlediğine vurgu yaparak, "Manas Üniversitesi bu coğrafyaların kutup yıldızıdır. Bu yıldız, bugün olduğu gibi gelecekte de parlamaya devam edecektir." dedi.

Mütevelli Heyeti Üyesi Adnan Ertürk ise KTMÜ'nün Türkiye ve Kırgızistan arasında bir altın köprü olduğuna, bu nedenle de gelişmesi için herkesin üzerine düşeni fazlasıyla yapması gerektiğine dikkat çekti. Kırgızistan'a, hatta Orta Asya'ya ilk kez geldiğini ifade eden Ertürk, "Burada hiç yabancılık hissetmedim. Köklerimiz burada olduğunu gördüm." dedi.

Arkamızda Büyük Bir Destek Var

Programda konuşan Rektör Vekili Prof. Dr. Asilbek Kulmırzayev de mütevelli heyetinin ziyaretinden duyduğu mutluluğu dile getirdi. Prof. Dr. Asilbek Kulmırzayev, mütevelli heyeti ile yaptıkları görüşmelerde kendilerine üniversitedeki gelişmeler hakkında bilgiler aktarıldığını, karşılıklı görüş alışverişinde bulunulduğunu söyledi. Prof. Dr. Kulmırzayev sözlerine şöyle devam etti: "Mütevelli heyetimiz ile son derece faydalı bir toplantı gerçekleştirdik. Bu toplantı bize çok daha güzel işler başarabilmemiz için arkamızda çok büyük bir desteğin olduğunu gösterdi. Türkiye

Cumhuriyeti, üniversitemizden maddi ve manevi desteğini hiçbir koşulda esirgemedi. Her zaman yanımızda oldu. Bu nedenle Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'ne çok teşekkür ederiz. Kırgız ve Türk halklarının daima barış ve birlik içinde olmasıyla daha büyük işler başaracağız."

Birleşik Akademik Kurul Toplantısı nedeniyle sunum yaparak üniversitenin geçmiş faaliyetlerini, son yıllardaki gelişimini ve stratejik planını anlatan Rektör Prof. Dr. Sebahattin Balcı, 2016-2017 Eğitim-Öğretim Yılı'nın hayırlara vesile olmasını diledi. Prof. Dr. Sebahattin Balcı, "Teşriflerinizden dolayı şükranlarımı sunuyorum. Mütevelli heyetinin katkılarına teşekkür eder, daha önce görev yapan mütevelli heyet üyelerimizi de yâd ederim. KTMÜ büyük bir iddia, sorumluluk. Gece gündüz demeden sürekli çalışarak, Kırgızistan'ın ve Türkiye'nin bize olan güvenlerine lâıyk olmak için uğraşıyoruz. Birlik ve beraberlik içinde rekabet gücümüzü arttırmaya çalışıyoruz. Yereli de göz önünde bulundurarak, Kırgızistan'ın gelişimine katkıda bulunmaya çalışıyoruz. Altın köprü'nün temellerini sağlam şekilde atıp sonrasında tüm Orta Asya'ya kök salacak olan bizden sonrakilere devretmek için çaba harcıyoruz. Daha iyiye, daha ileriye gideceğiz. Bu her zaman ileriye gidişimiz, bu yürüyüş, tarihteki yerini alacak kutlu bir yürüyüş. Bu yolda yürüdüğümüz için sıradan bir hayat yaşamıyoruz. Bu, ilim ışığının gösterdiği yoldur. Bu yoldan yürüyeceğiz." dedi.

Toplantıda öğretim elemanları da söz alarak katkı sundu. Katılımcılar, program sonunda birlikte fotoğraf çektiler.

Batuhan Ateş

Vuslatının 743. Yıldönümü'nde Mevlana Anıldı

Ömer Küfrevi

Büyük mutasavvıf Mevlana Celaleddin-i Rumi, vuslatının 743. yıldönümünde Türkiye'de ve dünyanın birçok yerinde törenlerle anıldı. Bu törenlerden biri de Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nde yapıldı.

Manas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi tarafından 20 Aralık'ta Kasım Tınistanov Konferans Salonu'nda "Hz. Mevlana'yı Anlamak" konulu bir anma töreni düzenlendi. Törene Manas Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı ve Üyeleri, Rektör Prof. Dr. Sebahattin Balcı, Rektör Vekili Prof. Dr. Asilbek Kulmırzayev, fakülte dekanları ve üniversite öğretim üyeleri katıldı.

Mevlana'nın vuslatının 743. yıldönümü münasebetiyle düzenlenen törende İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyelerinden Doç. Dr. Mustafa Çakmaklıoğlu "Çağdaş Dünyada Hz. Mevlana'yı Anlamak" isimli bir konuşma yaptı. Doç. Dr. Çakmaklıoğlu konuşmasında tasavvuf açısından Mevlana'nın din ve dindarlık algısını inanç, ibadet ve tecrübe boyutlarıyla yorumladı.

Aşk o yalımdır ki, bir parladı mı, Maşuktan başka ne varsa hepsini yakar

Doç. Dr. Çakmaklıoğlu konuşmasında, İslam'ın temeli olan tevhid inancının Mevlana'da insanın iç dünyasında yaşadığı bir şuur hali olarak her şeyde birliği görmesi olduğunu söyledi. Burada bütün farklılıkların yok olarak sadece Allah ve kul arasındaki aşkın baki kaldığına dikkat çeken Çakmaklıoğlu, "Mevlana'da Allah'a duyulan aşk, ruhun derinliklerinde saklanan bir cevherdir. Bu

cevher öylesine saklıdır ki sadece kişinin eylemlerine bakılarak anlaşılamaz." dedi. Mevlana'da aşk merkezli bir din ve kulluk anlayışının olduğunu vurgulayan Çakmaklıoğlu konuşmasını Mevlana'nın şu sözleriyle bitirdi; "Benim namaz kılmaktan maksadım odur ki, ayrılık derdinden artık hiç bahsetmeyeyim. Yoksa bu nasıl namaz olur ki? Seninle oturayım da, yüzüm mihrapta, gönlüm çarşıda pazarda olsun."----"Sevgilinin cemâli mihrâb olana yüz türlü namaz, niyâz, yüz türlü rûkû' ve secde vardır."

Mevlana Celaleddin-i Rumi, 13. yüzyılda yaşamış, önemli din alimi, sufisi ve mütefekkiridir. İnsanı, ruhu ve bedeniyle, bir bütün olarak anlamaya ve anlatmaya çalışmış bir şair, vaiz ve âlimdir. Eserlerinde, özellikle Mesnevi ve Divan-ı Kebir'de, ele aldığı konular, bu konuları işleyiş şekli, yer verdiği hikâyeler, canlı tasvirler ve sade ifadeleri ile hem ilmî ve entelektüel adanmışlığı olan kişileri hem de geniş halk kitlelerini cezbetmiş, her dilden ve her dinden insanı etkilemeyi başarmıştır. Hayat, aşk ve ölüm gibi evrensel konuları kendine has bir üslupla yorumlamıştır. Özellikle kaçınılmaz bir gerçek olan ölümü sevgiliye kavuşma gecesi (şeb-i ârûz) olarak görmesi O'nun dünya hayatına bakış açısını ve Allah ile insan arasındaki münasebetin hakikatini göstermesi bakımından oldukça önemlidir.

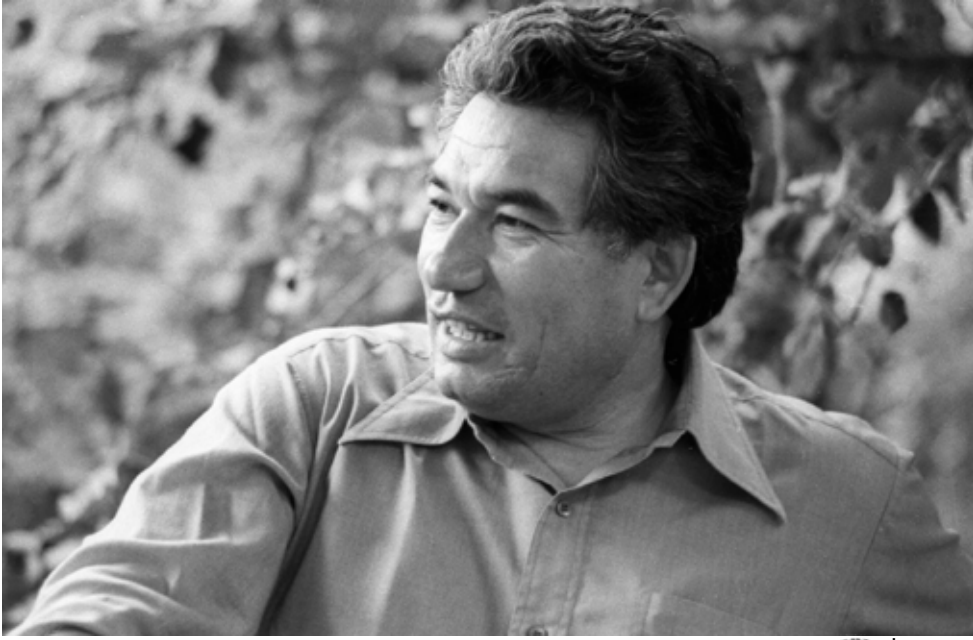

Naim Sencer

Aytmatov'un Anısına

BÜYÜK USTA AYTMATOV İLE "KESİŞEN HAYATLAR"

İnternet

Rus edebiyatının önemli isimlerinden yazar Saltıkov-Şedrin edebiyat için "Edebiyat, dünyanın küçültülmesidir" demişti. Küçültülen bu dünyayı kendi içine sığdırmayı başaran usta yazar Cengiz Aytmatov aramızdan ayrılalı sekiz yıl oldu. Hayatta olsaydı, bugün 88. doğum gününü kutlayacaktık. Onsuz kutladığımız bu günde, onu ve eserlerini büyük bir sevgi ve özlemle andık; farklı etkinliklerle onu dinledik, onu konuştuk.

Büyük usta Cengiz Aytmatov'un anısına gazetemizin bu sayına da onu konu ettik. Aytmatov'la bir gün bir yerlerde yolları kesişen, onunla tanışma- çalışma fırsatını bulan kişilerle görüşerek onların gözünden bir dost, bir arkadaş olarak Aytmatov'u dinledik. Onunla tanışmış olmayı kaderin kendilerine sunduğu bir armağan olarak gören, aralarında edebiyatçıların, bilim adamlarının, sinemacıların ve gazetecilerin bulunduğu bu kişilerin anılarını sizler için yazdık.

"Bana, kendine güvendiği kadar güvenirdi"

Aytmatov'un eserleri üzerine çalışan Araştırmacı, Prof. Dr. Abdıldacan Akmataliyev, Aytmatov'la ilgili anılarını şu sözlerle dile getirdi. "Öğrencilik yıllarımda

onunla tanışmanın hayalini kurardım. Eserlerini okur, gazete ve televizyonlardan onu takip ederdim. O'nu ilk defa, "Beyaz Gemi" filminin tanıtımında uzaktan gördüm. Çok heyecanlandım. Sonra onun eserleri üzerine çalışmaya başladım. Bitirme tezimi de onun eserleri üzerine yaptım. Hatta bitirme tezimi yazarken çok defa onu rüyamda gördüm. Onunla sohbet ettim. Şahsi olarak tanışıp sohbet etmemiz ise 1 Ekim 1980'de bilimsel bir konferansta oldu. Bu tanışmayı da anlattığım "Aytmatov ve Etüt" kitabımda Cengiz Aytmatov'u ve hayatını anlattım. O, insanları çok iyi tanırdı. Bu nedenle beni de çok iyi tanıdığını düşünüyorum. Bana yazdığı bir mektupta "Sana, kendime güvendiğim kadar güveniyorum" diye yazmıştı. Benim için bu güven, zenginlikten de güçten de daha önemli."

"En büyük pişmanlığım"

Cengiz Aytmatov ile tanışma ve çalışma fırsatı bulan isimlerden biri de Kırgız Halk Sanatçısı ve Sinema Yönetmeni Prof. Dr. Manasbek Musaev. Aynı zamanda Aytmatov'un yakın dostlarından da olan Prof.Dr.Musaev'in onunla ilgili anılarını anlatırken geçmişe duyduğu özlem gözlemlerinden okunuyor. " Moskova Sinema Enstitüsü'nde öğrenciyken askere çağırıldım.

Burada askerlik görevimi yaptığım bir gün arkadaşlarım Cengiz Aytmatov'un Enstitü'ye geldiğini söylediler. Ben de O'nu görmek için o zaman ki Ulusal Sinema Birliği Müdürü Şarşen Usubaliyev'in odasına gittim. Onunla ilk kez orada karşılaştım. Sonrasında Aytmatov ve Usubaliyev Kırgızistan'da uzman sinemacıların olmadığını, bu nedenle askerlikten muaf tutulmamı isteyen bir mektup yazmışlar. Hayatımın şekillenmesinde büyük rol oynayan Cengiz Aytmatov'u tanışmış ve onunla çalışmış olmak en büyük mutluluğum. "Sovyet Sinema Birliği Belgesi"mi de onun elinden aldığım için çok gururluyum. Bu coğrafyada, sinema sektöründe çalışan herkesin en büyük motivasyon kaynağı Cengiz Aytmatov'du. Hepimiz "O varken Kırgız sineması elbette gelişecek" inancıyla çalışıyorduk. İlk defa Dünya Film Festivaline de onun eseri üzerine çekilen "Aptap" filmiyle katıldık. Aytmatov'un "Beyaz Gemi" ve "Cemile" olmak üzere iki eserini sinema filmi olarak çektim. Onu en son 2008 yılının 8 Mayıs'ında gördüm. Her sene 8 Mayıs'ta Kırgız sinemacıları toplanırdık. O yıl Aytmatov'da gelmişti. Bana "Seni hep fotoğraf makinanla görüyorum." dedi. Ben de ona fotoğraflarda kendisini hep resmi olarak gördüğümüzü, bir gün ailesiyle birlikte fotoğraflarını çekmek istediğimi söyledim. Bana istediğim zaman gidip çekebileceğimi söyledi. Ancak bir türlü fırsat bulup gidemedim. Sonrasında da onu kaybettik. Ertesi sabah gidip fotoğraflarını çekmediğim için hep pişmanlık duyuyorum."

"Hayat beklenmedik sürprizlerle dolu"

Şuan Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekan Vekili görevini yürüten Prof.Dr.Layli Ükübayeva ise Cengiz Aytmatov ile tanıştığında mesleğe yeni adım atmış, genç bir akademisyenmiş. Prof. Dr. Ükübayeva Aytmatov ile tanışmasında yaşadığı heyecanı hiçbir zaman unutmamış. "Yüksek lisansımı 1972 yılında Moskova A.M. Gorkiy Edebiyat Enstitüsü'nde yaptım. Danışman hocam tez çalışmamı Aytmatov üzerine yapabileceğimizi söyledi. Böylelikle tez konumu Cengiz Aytmatov'un eserlerinde karakterlerin yansımalarının özellikleri olarak belirledik. Tez konusu olarak bir hemşehrime çalışacak olmaktan dolayı

çok mutluydum. Ancak Aytmatov'u değil gerçek hayatta rüyamda dahi görmemiştim. Bu nedenle de biraz üzüliyordum. Ancak hayat beklenmedik sürprizlerle doludur diye boşuna dememişler. Hiç beklenmedik bir yerde beklenmedik bir anda onunla tanışmak nasip oldu. Tatile geldiğim bir gün eşimle Isık-Göl'e gitmiştik. Orada, bir arkadaşımızın evine gittiğimizde misafirleri olduğunu gördük. Misafirleri arasında Kırgız sinema oyuncularını Muratbek Riskulov ve eşi Sabira Kümüşaliyeva'nın yanı sıra Cengiz Aytmatov da vardı. Onun orada olduğunu öğrendiğimde çok şaşırdım; heyecandan ne diyeceği, ne yapacağımı unuttum adeta. O andaki duygularımı ve mutluluğumu anlatamam. Tez konumla ilgili konuştuk. Bana "Çalış kızım, soruların olursa bana her zaman gelebilirsin" dedi.

"Kendime olan güvenimi sağladı"

İletişim Fakültesi Dekan Yardımcısı, Öğretim Görevlisi Abdı Satarov'un sektörde çalıştığı yıllarda Cengiz Aytmatov ile yaptığı röportaj ona hayatının en önemli kazanımlarından birini sağlamış. Bu röportajın başarısıyla Satarov'un kendine olan güveni her zaman her yerde artarak devam etmiş. "Cengiz Aytmatov ile tanışmam oldukça ilginç oldu. Çünkü onu ilk olarak rüyamda gördüm. Güzel bir manzaranın içinde birlikte sohbet ediyorduk. Bu rüyayı takip eden birkaç gün sonra onunla gerçek hayatta tanışma şansını buldum. Kırgız Milli Televizyon Kanalı'nın edebiyat ve dram editörü olarak çalıştığım 1986 yılıydı. Kanalin müdürü Kırgız Halk Sanatçısı, yönetmen rahmetli Baltaş Kayıpvov beni arayarak Cengiz Aytmatov ile röportaj yapacağımı söyledi. Aytmatov'un röportaj için stüdyoya gelişi masal gibiydi. Arabasından indi ve herkesi selamlayarak stüdyoya geldi. Aytmatov o zamanlar M.S. Gorbaçev'in danışmanı ve "İnostrannaya Literatura" dergisinin de baş editörüydü. Kendisiyle bir saate yakın konuştuk. Daha sonra Aytmatov, benim "Halk Dünyası" isimli televizyon programımın ilk konuğu olarak programıma katıldı ve açılış konuşmasını yaptı. Bana sonraki çalışmalarım için hep destek oldu. Kendime olan güvenimin artmasını sağladı.

Canara Kadenova

Prof.Dr. Manasbek Musaev Cengiz Aytmatov ile birlikte

Prof. Dr. Layli Ükübayeva Cengiz Aytmatov ile birlikte

Kırgızistan – Türkiye Manas Üniversitesi Rektör Vekili Prof. Dr. Asılbek Kulmırzayev: "GELECEĞİN GATES'LERİ ZUCKERBERG'LERİ ARAMIZDAN ÇIKMALI"

Bu sayının konuğu kendine has duruşuyla hem bir yönetici, hem bir akademisyen hem de bir hoca olarak herkesin adından takdirle bahsettiği, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektör Vekili Prof.Dr. Asılbek Kulmırzayev. Düzenli ve disiplinli çalışmalarıyla büyük başarılar imza atan Prof.Dr. Kulmırzayev, 14 yıldır görev yaptığı Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin bugünlere gelmesinde rol oynayan önemli isimlerden birisi. Yoğun iş temposu içinde Gazete Manas ekibine zaman ayırarak sorularımızı büyük bir titizlikle yanıtlayan rektör vekili Prof.Dr. Kulmırzayev ile Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi üzerine kısa bir söyleşi yaptık.

- Lisans eğitiminizi Kırgızistan'da, doktora eğitiminizi ise Moskova'da tamamlamışsınız. Takip eden süreçte Amerika, İsviçre, Almanya ve Fransa gibi ülkelerde önemli üniversitelerin araştırma merkezlerinde görev almışsınız. Buralardan Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'ne gelişiniz nasıl oldu?

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi ile ilk tanışmam 2004 yılında oldu. O dönem üniversitemizin rektörlüğünü yürüten Prof.Dr. Karıbek Moldobayev'in daveti üzerine gelmiştim. Ancak kısa süre sonra yeniden yurt dışına çıktım. 2008 yılında geri döndüğüm Manas Üniversitesi'ndeki çalışma hayatım o gün bu gündür devam ediyor.

- Peki o günden bu güne Manas Üniversitesi'nde neler değişti?

O günden bugüne üniversitemizde büyük değişimler yaşandı tabi. Bu değişimleri üniversitemizin o günlerden bu günlere artan başarı grafiğinden okumak mümkündür. Bu başarının temelinde de üniversitemiz bünyesinde çalışan eğitim-öğretim kadrosunun kalitesi yatar. Geçmişte, özellikle de mühendislik alanında, üniversitemizde çalışacak nitelikli öğretim üyesi bulamıyorduk. Ancak günümüzde üniversitemiz artık bir cazibe merkezi haline geldi. Şimdi bizler kriterleri belirliyoruz ve en kalite, en nitelikli kişileri davet ediyoruz. Bu kadronun kalitesi üniversitenin tüm alanlarına ve çalışmalarına yansıyor. Örneğin, Türkiye dışında Batı'daki ve Doğu'daki birçok üniversite ile bilimsel araştırma projeleri yürütüyoruz. Kırgızistan'da Bolonya sisteminin üç aşamalı eğitim programları ilk bizim üniversitemizde uygulandı. Şu an diğer üniversitelerde

Ömer Küfrevi

sadece lisans ve yüksek lisans düzeyinde eğitim veriliyor. Doktora programı hazırlık aşamasında. Bu nedenle üniversitemizin bu konudaki tecrübesi Kırgızistan için son derece önemli. Bu yenilikleri Kırgızistan'a tanıtmak ve benimsetmek gibi bir misyonumuz var. Diğer yandan fiziki ve niceliksel olarak da üniversitemiz oldukça değişti ve gelişti. Örneğin öğrenci sayımız 6 binlere yaklaştı. Cal kampüsümüz her geçen gün biraz daha büyüyor.

- Manas Üniversitesi'nin Kırgızistan'daki konumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Üniversitemizin temel amaçlarından biri de kurucu ülkeler olarak, Kırgızistan ve Türkiye başta olmak üzere tüm Türk Dünyası'nın gelişimine katkıda bulunacak gençler, uzmanlar yetiştirmektedir. Örneğin ülkemizde özellikle ziraat, madencilik, enerji, ulaşım, lojistik ve turizm gibi ülke ekonomisinde önemli yer tutan alanlarda uluslararası düzeyde çalışabilecek, bu sektörlerin ilerlemesine katkı sağlayabilecek uzmanlar yetiştirmeliyiz.

-Manas Üniversitesi Kırgızistan'daki başka üniversitelere örnek olabilir mi?

Üniversitemiz eğitim sistemi, yönetim yapısı ve öğrencilik hayatıyla Kırgızistan'daki diğer üniversitelere örnek teşkil eden bir üniversite. Manas'a ülkemizde daha

kaliteli bir eğitim için doğru yolu gösteren üniversite diyebiliriz. Bu nedenle de bizim eğitim sistemimizi diğer üniversitelere de benimsetmeliyiz. Böylelikle bir takım sorunların üstesinden çok daha kolay gelebilir, onları ortadan kaldırabiliriz.

Üniversitemizin öncelikli misyonu uluslararası düzeyde Batı ile Doğu'nun önde gelen üniversiteleri ile rekabet edebilecek bir konuma sahip olmaktır. Bölgemizde ise lider bir kurum olarak varlığımızı sürdürmeliyiz. Ancak bunu, Orta Asya halklarının birlikteliği ve beraberliği üzerine inşa etmeliyiz. Bakış açılarımızı ve amaçlarımızı dünyadaki gelişmelere göre düzenleyebilmeliyiz. Bugün bizler Kırgızistan'da Kore ve Japonya'nın elektronik cihazlarını kullanıyoruz. Kullandığımız arabalar, giydığımız kıyafetler hatta yediğimiz yemekler bile bu ülkelerden. Bizler, onların üretimlerini tüketerek ekonomik gelişmelerine katkı sağlamış oluyoruz.

Bir İnsan, Bir Eser Koca Bir Ülkeyi Tanıtmaya Yeter

Günümüzde Kırgız, Türk, Kazak ya da Özbek gençlerimizin ABD, Fransa ya da Almanya'daki gençlerden hiçbir eksikleri yok. Uyuşumuz ne olursa olsun hepimiz aynı yaratılmışız. Öyleyse neden bizlerden de Bill Gates ya da Zuckerberg gibi isimler çıkmasın. Bizlerin arasından da 10 yılda bir bile olsa böyle isimlerin çıkması lazım. Bugün, "Tüm dünyada adını duymayan yok" diye bizlerden kimi örnek verebiliriz? Ben Cengiz Aytmatov'u söyleyebilirim mesela. Onun eserleri Kırgızları dünyaya tanıtmıştı. ABD'de bir üniversitede çalışırken Kırgızistan'dan geldim dediğimde kimse Kırgızistan'ı tanımaz, bilmezdi. Ama "Cengiz Aytmatov'u tanıyor musunuz?" dediğimde herkes "Evet" demişti. Arjantinli bir doktora öğrencisi Aytmatov'un Cemile romanını okuduğunu söylemişti. Kırgızistan'ı anlatmaktansa tek bir isimle tanıtabiliriz. Bunu sadece edebiyat alanında değil, teknoloji, üretim ve ekonomi alanlarında da yapmalıyız. Ben gençleri daha çok bu konulara yönlendirmeye çalışıyorum.

Gençlerin şimdiden geleceğe dair planlarının olması gerek. Ben 90'lı yıllarda üniversiteden mezun olup yurtdışına giderken bana yol gösteren, tavsiye de bulunan kimse yoktu. Ama şimdi durum değişti. Bizler her konuda gençlerimize destek olmaya çalışıyoruz.

- Manas Üniversitesi'nin yakın gelecekteki planları nelerdir?

Bizim hiçbir zaman asıl amacımız üniversitemizdeki fakültelerin sayısını arttırmak olmadı. Biz bunun yerine, esnek, mobil, alanında en iyi personele sahip, öğrenci sayısı 8-10 bini geçmeyen üniversite olmaya çalıştık. Bu nedenle fakülte sayısı az ancak kalitesi yüksek birimler oluşturmayı dert edindik. Şuanda fakültelerimiz bölümlerini inceliyoruz. Önümüzdeki dönemde işlevlerini yerine getirmeyen bazı bölümleri kapatarak ihtiyaçlar kapsamında yeni bölümler açmayı planlıyoruz. Yeni açılacak bu bölümlerde eğitim dilinin İngilizce ve Rusça olmasını planlıyoruz.

Ayrıca önümüzdeki dönemlerde, bazı alanlarda yabancı dilde eğitim için çalışmalar yürütüyoruz. Eğitim programlarında derslerin %30'unun yabancı dilde olması gerekiyor. Ancak uluslararası ilişkiler gibi bölümlerde dersler %100 yabancı dilde yapılmalı. Tarih alanında eğitim alanlar ise Çince ve başka dillerdeki kaynakları tarayabilmek için bu dillere hâkim olmalı. Diğer yandan kendilerini ve çalışmalarını dışarıya tanıtabilmek için öğrencilerimizin İngilizce ve Rusça bilmeleri gerekir.

- Öğrencilere yönelik yeni projeleriniz var mı?

Bir üniversitenin adını ön plana çıkaran öğrencilerdir. Mezunlarının seviyesi, durumu nasılsa üniversitenin durumu da öyledir. Üniversite için harcama yapmak, reklam vermek, toplantılarda konuşmak ya da gazetelerde haberler yayınlamaktan ziyade mezunların başarısı en iyi tanıtımdır. Bu nedenle yapılacak en iyi yatırım öğrenciler için yapılan yatırımdır. Biz Manas Üniversitesi'nde öğrencilerimizden gelen hiçbir teklif ya da öneri değerlendirmeksizin

Ömer Küfrevi

reddetmiyoruz. Üniversitemizde yirmiden fazla öğrenci kulübü var. Bu kulüplerin başarısı, üniversitemizin başarısıdır.

Üniversiteler bilimle kalkınır

Üniversiteleri öne çıkaran ürettikleri bilimdir. Üniversitemizde özellikle yüksek lisans ve doktora öğrencileri tarafından oldukça başarılı bilimsel araştırma projeleri yürütülüyor. Ayrıca öğrencilerimiz kimsesiz çocuklar, yaşlılar ve hastalar için de bir takım sosyal yardım projeleri düzenliyorlar. Çevre düzenleme, yeşillendirme gibi çalışmalar yürütüyorlar. Kültür ve spor faaliyetlerine öne veriyorlar. Ben öğrencilerimizin özellikle üniversitelerarası spor yarışmaları ve olimpiyatlarında başarılı olmalarını, en azından ilk üçe girmelerini isterim. Çünkü üniversitemizin bu konudaki imkânlarını başka bir üniversite bulamazsınız. Bu imkânları kullanmak ya da kullanmamak öğrencilerimizin tercihi. Biz onların sporla ilgilenmelerini, hevesli olmalarını, çeşitli yarışmalara katılarak dereceler elde etmelerini istiyoruz. Ayrıca bilimsel konferanslarda da aktif bir şekilde yer almalarını kendilerini geliştirmelerini isteriz. Sadece üniversite içinde değil, dışarıda ulusal ya da uluslararası etkinliklerde de kendilerini göstermeliler. Aksi halde bizdeki “Evinde aslan, dışarıda kedi” deyimindeki gibi olur.

- Sizce öğrenciler neden Manas'ı tercih etmeliler?

Şuan üniversitemizdeki öğrencilerle bu konuya ilişkin bilimsel araştırmalar yürütülüyor. Ancak ben, temel sebebin üniversitemizin olumlu imajı ve yüksek itibarı olduğunu düşünüyorum. Üniversitemize gelen öğrenciler 5 yıl eğitim alıyorlar. Bu nedenle de mezun olduktan sonra herhangi bir sıkıntı çekmiyorlar. Bugüne kadar 4 bine yakın mezun verdik. Bunların hiçbirisiyle ilgili herhangi bir sıkıntı duymadık. Bizim öğrencilerimiz ahlaklı, çalışkan ve mesleğine bağlıdır. Herkesçe kabul gören bu durum, bence üniversitemizin tercih edilmesinde en önemli etkidir. Diğer yandan, üniversitemizin öğretim üyesi kadroları, araştırma laboratuvarları, sosyal ve kültürel olanakları da onun tercih edilmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

- Son olarak öğrencilere neler tavsiye edersiniz?

Bütün öğrencilerimize öncelikle sağlık ve huzur diliyorum. Sonrasında da onları zamanı doğru kullanmaya, kendi çıkarları için kullanmaya çağırıyorum. Zaman insana sadece fayda getirmeli. Bunun için üniversitede de zamanı boşa harcamamak planlı kullanmak gerekir. Ayrıca öğrencilerimizin çok okumaları, kendilerini geliştirmeleri lazım. Sadece üniversitenin kütüphanesindeki kitaplar ile sınırlı kalmadan, dünya edebiyatını da okumak gerekir.

Bunun dışında, günümüzde yabancı dil öğrenmeleri şart. Küreselleşen dünyada başka ülkelere gitmek, orada iş imkânları bulmak çok kolay. Ancak yabancı diliniz yoksa bu mümkün değil. Kendi hayatlarını, kendi geleceklerini planlı bir şekilde kurmalı ki yakınlarına da fayda sağlayabilsinler. Gençlerimizin kendi geleceklerine yaptıkları yatırım, aynı zamanda ülkelerimizin geleceğine de yapılan yatırımdır. Gelecek gençlerimizin elinde.

Canara Kadenova

KTMÜ'nün Kırgızistan “Tarih ve Kültür” Yılındaki Faaliyetleri Tanıtıldı

Ömer Küfrevi

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nde (KTMÜ) 28 Aralık 2016'da düzenlenen bir etkinlikle Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin 2016 “Tarih ve Kültür Yılı” kapsamında gerçekleştirdiği faaliyetler tanıtıldı.

Programa Türk Keneşi, Türk Üniversiteler Birliği Başkanı ve KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı, KTMÜ Rektör Vekili Prof. Dr. Asilbek Kulmırzayev, Başbakanlık Tarih ve Kültür Yılı Etkinlikleri Devlet Düzenleme Başkanı Sultan Rayev, Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İdari Teşkilatı Etik ve Din Siyaseti Bölümü Uzmanı Sancar Tacimatov, Kırgız Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı Temsilcileri, akademisyenler ve basın mensupları katıldı.

2016'da Büyük Projelere İmza Attık

Programın açılış konuşmasını yapan KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı, 2016 yılının Cumhurbaşkanı Almazbek Atambayev tarafından Tarih ve Kültür Yılı olarak ilan edilmesinin çok anlamlı olduğunu belirtti. 2016 yılında üniversite olarak çok çalıştıklarını, büyük ve önemli projelere imza attıklarını belirten Prof. Dr. Balcı, bu projelerden bazılarını da dikkat çekti. Rektör Prof. Dr. Balcı, Orta Asya'daki Türk halkının tarihini anlatan ve dünyada nadir bulunan 594 ciltten oluşan “Türkistan Derlemesi” kitabının elektronik versiyonunu satın aldıklarını ve bunu halkın kullanımına sunduklarını ifade etti. Ayrıca Göçebe Oyunları'nın bilimsel temelini oluşturmak için üniversite tarafından düzenlenen sempozyumun Tarih ve Kültür Yılı kapsamında ülke için oldukça önemli bir çalışma olduğunu belirtti. KTMÜ Öğretim Üyesi Prof. Dr. Kubatbek Tabaldiyev'in büyük emekleriyle oluşturulan ve halka açılan Tarih, Arkeoloji ve Etnografya Müzesi'nin de 2016 yılındaki önemli çalışmalarından biri olduğunu ifade etti.

Prof. Dr. Sebahattin Balcı, 75.000 kelime içeren Kırgızca-Türkçe sözlükle önemli bir hizmetin gerçekleştirildiğini, 4 yıllık emeğin sonucu olan elektronik ortamdaki deyimler ve terimler sözlüğünün de yakında

hizmete sunulacağını müjdeledi. 2016 yılında gerçekleştirilen projelerden birinin de Yusuf Has Hacib'in doğumunun 1000. yılında 7 ülkeden temin edilen makalelerin değerlendirilmesi sonucu oluşturulan kitap olduğunu söyleyen Prof. Dr. Sebahattin Balcı, “KTMÜ camiası olarak biz, sizlerin de katkıları ile gece gündüz çalışıp misyonumuzu yerine getirerek daha büyük işlere imza atacağız.” diyerek sözlerini tamamladı.

Programda konuşan KTMÜ Rektör Vekili Prof. Dr. Asilbek Kulmırzayev, iki ülkenin devlet büyüklerinin destekleriyle 2016'da önemli projelerin hayata geçirildiğini, bilim dünyasına fayda sağlayacak bilimsel konferanslar, sempozyumlar ve kongrelerin düzenlendiğini, bu yöndeki çalışmaların önümüzdeki yıllarda da artarak devam edeceğini vurguladı.

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Anvarbek Mokeyev de programda üniversitenin 2016 yılında gerçekleştirmiş olduğu çalışmalarla ilgili bir sunum yaptı. Prof. Dr. Mokeyev sunumunda, Kırgızistan tarihinde oldukça önemli bir yer sahip olan “Uluu Ürkün”, Yusuf Has Hacib “Kutadgu Bilig” ve “Türk Devlet Yönetim Geleneği” adlı kitaplarla ilgili detaylı bilgi verdi.

Ülkedeki En İyi Üniversite

KTMÜ Rektörlüğüne ve öğretim elemanlarına teşekkür ederek konuşmasına başlayan Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İdari Teşkilatı Etik ve Din Siyaseti Bölümü Uzmanı Sancar Tacimatov, üniversitenin bütün bu çalışmalarla Kırgızistan'ı ve Türk dünyası medeniyetini dünyaya anlatmakta büyük katkı sunduğunu söyledi.

Başbakanlık Tarih ve Kültür Yılı Etkinlikleri Devlet Düzenleme Başkanı Sultan Rayev, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi adına, Rektör Prof. Dr. Sebahattin Balcı ve Rektör Vekili Prof. Dr. Asilbek Kulmırzayev'e Kırgız Cumhuriyeti'nin “Tarih ve Kültür Yılı” kapsamında yaptıkları çalışmalardan dolayı teşekkür etti. Rayev, “Bu yıl Kırgız Halkı için önemli bir yıl oldu. Ulusal kültürümüze çok önem veriyoruz. KTMÜ'nün Kırgızistan'a yaptığı önemli katkıları da dikkatle takip edip takdirle karşılıyoruz.” diyerek “ülkedeki en iyi üniversite” olarak nitelendirdiği KTMÜ'nün entelektüel bir yatırım olduğunu ve verdiği binlerce mezunun Kırgızistan için altın değerinde bulunduğunu da belirtti.

Asel Mokanova

Ömer Küfrevi

Geçmişten Günümüze Keçenin Yolcuğu

Geçmişte gündelik hayatın vazgeçilmezlerinden biri olan keçe, günümüzde eskisi kadar ilgi görmüyor. Bu nedenle çoğu zaman unutulmaya yüz tutmuş el sanatlarımızdan biri olarak hatırlanıyor. Ancak bu kültürel mirasın yok olmaması için, keçenin gönüllüleri geçmişin izlerini günümüzün modern yorumuyla birleştirerek ona hayat vermeye devam ediyor.

Keçenin tarihi M.Ö. 3. yüzyıla kadar uzanıyor. Özellikle Orta Asya kültüründe oldukça önemli bir yere sahip olan keçe, göçebelerin gündelik hayatının hemen her alanında kullanılıyordu. Çobanlar keçeden yapılmış kepenekler giyerek hem soğuktan hem de yılan, akrep gibi zararlı haşerelerden korunuyordu. Göçebeler, keçeden yapılmış çadırların içini keçeden yapılmış halılarla donatıyor; bozkırlarda at binerken atın sırtına keçe seriyorlardı. Ayrıca ayakkabıların içine de rahat ettirmesi için keçe koyuyorlardı. Kışları sıcak, yazları serin tutma özelliğine sahip olan keçe, böylelikle hayatın her alanına dâhil oluyordu.

Orta Asya'da keçe, ihtiyaçları karşılaması dışında, inanç sistemleri içinde de önemli bir yere sahipti. Yaygın olarak Şamanizm'in benimsendiği göçebelikte, Şaman'ın kostümü ve fal bakmak için kullandığı objeler keçeden üretiliyordu. Gelenek ve göreneklere göre evlenen kız ve erkeklerin çeyizine mutlaka keçe konuyor; bu keçelerden yapılan kadın ve erkek kuklaları çadırlara asılarak çiftlere şans getireceğine inanılıyordu. Ayrıca toprak evlerin dış yüzeyleri farklı tür ve renklerdeki keçelerle kaplanarak evde oturan kişilerin toplumsal konumları temsil ediliyordu. Buna göre ak keçe, kara keçe ve süslü keçeyle kaplanmış evler toplumsal sınıflaşmanın birer sembolüydü. Ak keçe ile kaplanan evlere ak ev deniyor; içinde oturanların hali vaktinin yerinde olduğu simgeleniyordu. Kara keçe ise içinde fakir ve muhtaç ailelerin yaşadığı evlerde kullanılıyor; kara ev olarak

adlandırılıyordu.

Ölümlerde keçe, ölen kişinin kardeş ruhu ve ölüm yolculuğundaki rehberi olarak kabul ediliyordu. Bu yüzden de, ölü yakma törenlerinde ölünün yanına, onun ebatlarında keçeden bir totem konularak ölünün külleri bu totemin üzerine serpiliyordu. Eski Türk inançlarına göre, soylu bir kişi ölümle cezalandırıldığında kanının akıtılmaması gerekiyordu. Bu nedenle de soylu kişi keçeye sarılıyor, üstünde kırk atlı dolaştırılarak kemikleri ezdiriliyordu.

Diğer yandan keçe, bu dönemde, iktidarın da önemli bir simgesi olarak kullanılıyordu. Taç giyme törenlerinde Kağanlar ak keçeden yapılmış bir seccade üzerine oturtularak seccadeyle birlikte havaya atılıyordu. Bu durum, Kağanların iktidarlarının gücünü gösteriyordu.

Keçenin Orta Asya'dan Anadolu'ya geçişi 10. yüzyılda, Orta Asya'dan batıya göç eden Türklerle oldu. Burada Hristiyanlıkla bir arada yaşayan keçe, yarı göçer bir toplumun oluşmaya başladığı süreçte İslamiyet'le tanıştı. Buradan da Müslümanlarla birlikte Balkanlar'a, Kuzey Afrika'ya ve Orta Avrupa'ya geçti.

Günümüzde keçe, Orta Asya ülkelerinde gerek gündelik hayatta gerekse de önemli bir kültürel değer olarak varlığını korumaya devam ediyor. Ancak Avrupa kıtasında, gündelik hayattaki eski yeri ve önemini çoktan kaybetti. Değişen toplumsal ve kültürel yapı, beraberindeki teknolojik gelişmeler keçenin kullanım yeri ve alanlarının da giderek azalmasına, hatta yok olmasına neden oldu. Keçeler artık eskisi gibi evlerimizin dışını ya da yerlerini kaplamıyor. Farklı tarz ve formlarda, modern yorumlarla gündelik hayatımıza dâhil olmaya çalışıyor. Özellikle keçeden yapılmış rengârenk süs eşyaları (panolar, minderler, yastıklar, biblolar), aksesuarlar (anahtarlıklar, saç tokaları, broşlar, kolyeler, küpeler, çantalar, patikler) ve mutfak eşyaları (magnetler, nihaleler, servis takımları) günümüzde oldukça ilgi görüyor. Ayrıca keçeden üretilmiş ya da keçeyle tamamlanmış giyim ürünleri moda tasarımcılarının özgün çizgileriyle yeni ve farklı tarzlara bürünüyor.

Keçenin gelecekte varlığını koruyabilmesi için kurumsal bir takım projeler de yürütülüyor. Yerel ya da ulusal düzeyde gerçekleşen bu projelerle keçe üretimin nasıl yapıldığı, keçeden neler üretilebileceği, keçenin hangi alanlarda nasıl kullanılacağı

konularında eğitimler düzenleniyor. Katılımcılara keçe üretiminin ve püf noktalarının öğretildiği bu eğitimlerle bir yandan keçenin zamana karşı savaşı desteklenirken diğer yandan da bir meslek olarak geleceğe taşınmasını sağlanıyor. Özellikle kadınlar tarafından büyük ilgi gören bu eğitimler, kadınların bir meslek sahibi olarak aile ekonomisine katkı sağlamasının da yolunu açıyor.

Keçe geleneksel anlamda üretimi oldukça zor ve zahmetli bir ürün. Bu nedenle günümüzde ne yazık ki bu mesleği devam ettirenlerin sayısı da gittikçe azalıyor. Ancak keçenin insan sağlığına olan fiziksel ve psikolojik etkileri, her geçen gün yüzünü biraz daha doğaya dönen modern insan için alternatif bir kapı aralıyor. Keçe yapımında kullanılan doğal yün malzeme ve bu malzemeden üretilen ürünler insan sağlığının korunmasını sağlıyor. Örneğin yaygı olarak evlerde kullanılan keçeler, evin içindeki nem oranını düzenleyerek kuru havayı temizliyor. Su geçirmiyor, soğuğu engelliyor ve ısı kaybının azalmasına neden oluyor. Yatak, koltuk gibi bedenin doğrudan temas ettiği yerlerde kullanımı durumunda sırt ve bel ağrıları ile romatizmaya iyi geliyor. Yünden yapılmış çorap, fanila, kazak gibi giyim eşyaları da terletmeme ve teri emme özellikleriyle hem hastalıkların gelişmesini önüyor hem de astım ve akciğer hastalıklarının tedavine yardımcı oluyor. Fiziksel temas kurulması durumunda, sinirli ve hiperaktif kişilerin sakinleşmesini sağlayan keçe ve keçeden yapılmış ürünler, elektronik araçların yaydığı radyasyonun vücudumuza zarar vermesini de engelliyor.

Geleceğe giden güvenli yolun geçmişin izlerini takip etmekten geçtiğini keşfeden insanoğlunun keçenin insan ve insanlık için faydalarını fark etmesi de uzun sürmeyecektir. Şimdilerde daha çok yerel ve ulusal bir takım projelerle canlandırılmaya çalışılan keçe

sanatının yakın zamanda küresel anlamda da ses getirmesi muhtemeldir. Özellikle Avustralya, Rusya, Kuzey Avrupa ve Amerika gibi ülkelerin bu alandaki çalışmaları keçenin, sanıldığından aksine, yok olup gitmeyeceğinin önemli göstergelerindendir.

Keçe Nasıl Yapılır?

Keçe, yapımı uğraştırıcı bir iştir. İlk başta uygun yünün seçilmesi keçenin kalitesi açısından oldukça önem taşır. Bundan dolayı bahar yününden daha çok güz yünü tercih edilir. Uygun yün seçiminden sonra yünlerin iyice temizlenmesi gerekir. Ilık suda çamaşır deterjanı ile yıkanan yünler, soğuk suda iyice durulanır. Güneşte kurutulduktan sonra kabartılma işlemine geçilir. Bundan sonra, yere düz bir şekilde yerleştirilir. Yere serilen bir kat yünün üzerine renkli yünler ile istenilen desenlendirme yapılır. Orta boy keçe için yaklaşık 8-10 kilogram yün kullanılmaktadır. Çuvalın üzerine istenilen kalınlıkta yün yerleştirildikten sonra deliklere özel tabak ile sabunlu su dökülür ve çuvala beraber sarılarak rulo yapılır. Dışı kement ile sarılan rulo zaman zaman sıcak su dökülür ve bir saat gibi ayakla yuvarlanarak tepme ve pişirme işlemi yapılır. Bu süreçte yün birbirine bastırılıp sıkıştırılarak keçeye benzemeye başlar. Sonra keçeyi çuvaldan ayırarak kenarları elle düzeltilir. Daha kaliteli olması için yaklaşık otuz dakika da bir sıcak su ve sabunla sıkıştırılıp yeniden dövülür. Sonrasında bol soğuk su ile yıkanarak güneşte kurutulur. Böylece keçe hazır olur.

Dilek Doğan

Güzel Sanatlar Fakültesi'nin Büyük Başarısı

Kırgızistan Kültür, Bilgi ve Turizm Bakanlığı tarafından 'Tarih ve Medeniyet' yılı kapsamında düzenlenen 'Yeni İsimler' tiyatro yarışmasında ödüller sahiplerini buldu. Yarışmanın 26 Aralık'ta Kukla Tiyatro Salonu'nda düzenlenen ödül töreninde Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencileri 4 ödül birden aldı.

Kırgızistan'dan dört üniversitenin katılımıyla gerçekleşen yarışmada Manas Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Sanatları Bölümü öğrencileri sergiledikleri Dede Korkut Bamsı Beyrek oyunu ile en iyi oyun kategorisinde birincilik ödülünü aldı. Cengiz Aytmatov'un eserlerinden uyarlanan Apokalipsi Figürü isimli oyun ise üçüncülüğe değer görüldü. Bölüm öğrencilerinden Bermet Alikova ve Miskal Mayrambekkızı da 'Çaş Kıyal' Genç Yetenek Ödülü'nün sahibi oldu. Ayrıca programda, Güzel Sanatlar Fakültesi Öğretim Görevlisi Sebahattin Sivrikaya'ya da Saygı Ödülü takdim edildi.

Ödül töreninde konuşan Dede Korkut Bamsı Beyrek oyununun yönetmeni Gökçen Tongut, öğrencilerinin başarısından dolayı duyduğu mutluluğu dile getirerek organizasyonu düzenleyen Kültür, Bilgi ve Turizm Bakanlığı'na teşekkür etti.

📷 🖋️ Kübra Erbayrakçı

İLETİŞİM FAKÜLTESİ ÖDÜLE DOYMUYOR

Bu yıl altıncısı düzenlenen Uluslararası Kırgızistan Kısa Metrajlı Filmler Ülkesi Festivali'nde ödüller sahiplerini buldu. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi İletişim Fakültesi 4 dalda ödüle değer görüldü.

Uluslararası Kırgızistan Kısa Metrajlı Filmler Ülkesi Festivali, 12-15 Aralık tarihlerinde Bişkek'te gerçekleşti. Festivale Kırgızistan'ın yanı sıra Özbekistan, Tacikistan, Türkmenistan, Kazakistan, Ermenistan, Azerbaycan, Gürcistan, Rusya ve Estonya gibi birçok ülke katıldı. Festivale katılan filmler, ulusal ve uluslararası olmak üzere konulu film, belgesel, animasyon ve deneysel kategorilerinde yarıştı. Festivalin ödül töreninde, dereceye giren filmlere ödülleri takdim edildi. Kırgızistan-Manas

Üniversitesi İletişim Fakültesi adına festivalde yarışan ve finale kalan filmler 4 kategoride ödülün sahibi oldu.

Festivale İletişim Fakültesi filmlerinden Ziregül Kubandık Kızı'nın "Uyurgezer" filmi En İyi Ses Yönetmeni; Kencebek Şayloobayev'in "Değirmen"

film En iyi Yönetmen Ödülü, Sırğa Kubandık Kızı'nın "Niyetin Bozulması" animasyon filmi Jüri Özel Ödülü'nü aldı. Adilet Karcov'ın "Teşekkürler Doktor" filmi ise uluslararası film kategorisinde Jüri Özel Ödülü'nü kazandı.

📷 🖋️ Nursultan Stanaliyev

İletişim Fakültesi Slogan Yarışması'nda Birinci Oldu

Uluslararası bir giyim firması tarafından düzenlenen slogan yarışmasında İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler ve Reklamcılık Bölümü öğrencisi Albina Berdivakova birinci oldu.

Çocuk giyimi üzerine faaliyet gösteren firmanın, ürünlerinin tanıtım ve pazarlama çalışmalarında kullanmak üzere slogan arayışına girmesi sonucu düzenlenen yarışmaya 30 kişi 100 slogan ile başvurdu. Yarışmayı Albina Berdivakova "Şık bir çocukluk" sloganıyla kazanarak 10.000 Kırgız Som'u

ödülün sahibi oldu.

Yarışmayı kazandığını sınıf arkadaşlarından öğrenen Berdivakova, "Bugüne kadar birçok yarışmaya katıldım. Ama hiç ödül almamıştım. İlk kez bir yarışmadan ödül almanın heyecanını ve mutluluğunu yaşıyorum." dedi.

İletişim Fakültesi Dekan Vekili Prof.Dr. Hamza Çakır da Albina Berdivakova'yı sınıfında ziyaret ederek, başarısından dolayı tebrik etti.

📷 🖋️ Kübra Erbayrakçı

📷 🖋️ Ömer Küfrevi

"Ürkün Kızıl Katliam" Romanı Türkçe'ye Çevrildi

📷 🖋️ Ömer Küfrevi

Baktıbek Maksütov tarafından kaleme alınan «Kızıl Kırgın Kanduu Karmaş» kitabı "Ürkün Kızıl Katliam" adıyla Türkçeye çevrildi. Kitabın tanıtım etkinliği 7 Aralık'ta Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde Türkoloji ve Tarih bölümlerinin de katılımıyla yapıldı.

Maksütov'un kitabı, 1916-1917 yıllarında Kırgızistan'ın kuzeydoğusunda yaşanan ayaklanmayı ve bu ayaklanmanın

bastırılması sürecindeki olayları konu alıyor. Kitapta Kırgız tarihine "Ürkün katliamı" olarak geçen olaylar, belgeleriyle ve daha önce ele alınmamış yönleriyle ortaya konuyor. Türkçeye İbrahim Türkhan tarafından çevrilen kitapla ilgili Edebiyat Fakültesi Dekan Yardımcısı Doç.Dr. Ceenbek Alimbaev şunları dile getirdi. "Ürkün hakkında yazılan bu kitapta yazar, 1916-1917 yılları arasında yaşanan Ürkün ayaklanmalarının başlangıcını, gelişimini ve sona erişini tarihi bilgilere dayanarak göstermeye çalışmış. Kitabın Ürkün'e dair yazılan diğer eserlerden farkı Çüy bölgesindeki Kırgızların ayaklanması, Isık-Göldeki protestolar ve halkın Çin'e kaçıp gitmesinin yansıtılmış olmasıdır.»

Kitabın, daha önce İstanbul'da da gerçekleştirilmiş olan tanıtım etkinliği, yazarın katılımcılarla yaptığı söyleşiyle sona erdi.

📷 🖋️ Kimbat Aytıbek kızı

MANAS DESTANI 7 GÜN ARALIKSIZ OKUNDU

Bişkek'te düzenlenen Manas Günleri kapsamında Manas Destanı 1 hafta aralıksız okundu. Okumanın sona erdiği 4 Aralık, Manas Günü olarak Filarmonya'da özel etkinliklerle kutlandı.

Organizasyon Kırgızistan Kültür İletişim ve Turizm Bakanlığı ile Manas Destanı'nı tanıtmak, geliştirme ve yaygınlaştırma vakfı olan Kırgızistan Sayakbay Manasçı Uluslararası Vakfı tarafından düzenlendi. Supara Etno Kompleksi'nin ev sahipliği yaptığı organizasyona ülke genelinden Manasçılar katıldı. Manasçılar, ezbere bildikleri Manas Destanı'nı bir hafta boyunca aralıksız okudular.

Kasım ayının son haftasında başlayan okuma etkinliği 4 Aralık'ta Filarmonya'da düzenlenen Manas Günü kutlamaları ile sona erdi. Kutlamalara katılan Başbakan Sooronbai Jeenbekov, Kırgız halkının manevi ve kültürel değerlerinin güçlendirilmesi ve yaygınlaşması ile Manas Destanı'nın korunmasına olan katkılarından dolayı Manasçı Talantaalı Bakçiyev, Rysbai İsakov, Ulan İsmailov ve Salimbay Tursunbaev'i ödüllendirdi. Kutlama etkinlikleri Manas Destanı'nın tiyatro gösterileri, destanın farklı yerlerinden yapılan okumalar, folklor gösterileri ve çeşitli eğlence programlarıyla son buldu.

Kırgız halkının gelenek, görenek, örf ve adetlerini anlatan, kahramanlık hikâyelerine yer veren; bu nedenle de Kırgız sözlü tarihi içinde oldukça önemli bir yere sahip olan Manas Destanı, 2013 yılında UNESCO tarafından "İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Listesi"ne alınmıştı. 2015 yılında çıkan resmi bir karar ile de 4 Aralık'ın Manas Günü olarak kutlanmasına karar verildi.

📷 🖋️ Asel Mokonova

MANAS'TA KIŞ

Ömer Küfrevi / Өмөр Күфреви

Ömer Küfrevi / Өмөр Күфреви

Ömer Küfrevi / Өмөр Күфреви

Ömer Küfrevi / Өмөр Күфреви

Ömer Küfrevi / Өмөр Күфреви

Ömer Küfrevi / Өмөр Күфреви

• KTMÜ Adına Sahipleri

Rektör Prof. Dr. Sebahattin Balcı
Rektör Vekili Prof. Dr. Asilbek Kulmırzayev

• Genel Yayın Yönetmeni

Prof. Dr. Hamza Çakır

• Yayın Koordinatörü

Doç. Dr. Aslı Yurdigül

• Sorumlu Müdür

Elfesiya Sencer

• Yayın Danışmanları

Öğr. Gör. Dr. Bakıt Orunbekov
Öğr. Gör. Dr. Güلزada Stanaliyeva
Araş. Gör. Venera Narinova
Araş. Gör. Topçugül Narmatova
Araş. Gör. Baktigül Abaskanova

• Şef Editör

Banu Erdoğan

• Editörler

Kübra Erbayrakçı
Canara Kadenova

• Sayfa Tasarımı

Semetey Seytek uulu

• Yazışma Bilgileri

KTMÜ İletişim Fakültesi
Cal Yerleşkesi, Bişkek
• Tel +996(312)492756/1164
• www.facebook.com/gazetemanas

Yerel Süreli Yayın №1389

“MMK” matbaasında 2000 adet basıldı.